

6. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 5 · Kitapçık B · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. DKAB.6.1.2 · Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	İnsanları karanlıklardan aydınlığa, Allah'ın yoluna çıkarmak olduğunu belirtir.	5
b)	Karanlığı bilgisizlik, inkâr, kötülük ya da yanlış yol; aydınlığı iman, bilgi, iyilik ya da doğru yol olarak yorumlar.	5
b)	Yorumunu vahyin rehberliğiyle ilgili somut bir örnekle açıklar.	5

a) Örnek cevap: İnsanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, Allah'ın yoluna çıkarmaktır.

b) Örnek cevap: Karanlık; doğruyu yanlıştan ayıramamayı, kötülük ve bilgisizliği anlatır. Aydınlık ise iman, bilgi ve iyiliktir. Örneğin vahiy, insanlara yalan söylememeyi, yetimi korumayı öğretirken onları kötülükten iyiliğe yöneltir.

Sık hatalar: Karanlık ve aydınlığı yalnızca gece ve gündüz olarak düşünmek; Yorum yapıp örnek vermemek

2. DKAB.6.1.2 · Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Ayetlerden birinci amacı yazar (ör. insanları müjdelemek ve uyarmak).	3
a)	Ayetlerden ikinci amacı yazar (ör. anlaşmazlıklarda hüküm vermek; insanların Allah'a karşı bahanesi kalmaması).	3
b)	Aklın tek başına bilemeyeceği bir konu örneği verir (ör. ölümden sonraki hayat, ibadetlerin nasıl yapılacağı, Allah'ın isimleri ve sıfatları).	3
b)	Aklın değerli olduğunu ama sınırlı olduğunu belirterek vahye ihtiyaç duyulduğu sonucuna gerekçeli olarak ulaşır.	6

a) Örnek cevap: İnsanları müjdelemek ve uyarmak; insanların anlaşmazlığa düştükleri konularda aralarında hüküm vermek.

b) Örnek cevap: Meriç'in görüşü doğru değildir. Akıl çok değerlidir ama sınırlıdır; örneğin ölümden sonra ne olacağını ya da namazın nasıl kılınacağını akıl tek başına bilemez. Bu konularda doğru bilgiyi vahiy verir. Bu yüzden insan, aklıyla birlikte vahyin rehberliğine de ihtiyaç duyar.

Sık hatalar: Ayetteki amaçları kendi sözleriyle yazamayıp ayeti aktarmak; Akli tamamen değersiz göstermek

3. DKAB.6.1.2 · Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Vahyin, insanların anlaşmazlığa düştüğü konularda doğruyu ve adaleti gösterdiğini belirtir.	4
a)	Ortak ve adil bir ölçünün kavga ve haksızlığı önleyerek barışa katkı sağladığını açıklar.	4
b)	Okulda yaşanabilecek gerçekçi bir anlaşmazlık örneği verir.	4
b)	Vahyin öğrettiği ilgili bir ilkeyi (adalet, doğruluk, haberi araştırmak, affetmek, kul hakkına dikkat) adlandırır.	4
b)	İlkenin sorunu nasıl çözdüğünü tutarlı biçimde açıklar.	4

a) Örnek cevap: İnsanlar farklı düşündüğünde herkes kendini haklı görebilir. Vahiy, doğrunun ve adaletin ölçüsünü göstererek anlaşmazlıkta kimin haklı olduğunu belirlemeye yardım eder. Herkesin kabul ettiği adil bir ölçü olunca kavga ve haksızlık azalır, toplumda barış güçlenir.

b) Örnek cevap: Sınıfta bir öğrencinin kaybolan kalemini arkadaşının aldığı söylentisi yayılabilir. Vahiy bize duyduğumuz haberi araştırmayı ve kimseye haksız yere suçlama yöneltmemeyi öğretir. Söylentiye inanmadan önce araştırırsak suçsuz bir arkadaşımızı kırmayız ve sınıfta küslük çıkmaz.

Sık hatalar: Anlaşmazlık örneği verip vahiyden bir ilkeyle ilişkilendirmemek; "Vahiy barışı sağlar" deyip nasıl sağladığını açıklamamak

4. DKAB.6.1.3 · İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Ortak bir özellik yazar (ör. hepsi Allah tarafından peygamberlere indirilmiştir/verilmiştir; hepsi insanlara doğru yolu gösterir).	4
b)	Kur'an'ın son ilahi kitap olduğunu ya da bütün insanlığa gönderildiğini belirtir.	3
b)	Bu özelliğin anlamını açıklar (ör. ondan sonra kitap gelmeyecektir; belli bir topluma değil herkese seslenir).	3

a) Örnek cevap: Hepsi Allah tarafından bir peygambere indirilmiş ilahi kitaplardır ve insanlara doğru yolu gösterir.

b) Örnek cevap: Kur'an-ı Kerim son ilahi kitaptır ve bütün insanlığa gönderilmiştir; ondan sonra başka bir kitap gönderilmeyecektir.

Sık hatalar: Ortak özellik olarak "hepsi kitaptır" gibi ayırt edici olmayan bir ifade yazmak; Kur'an'ın özelliğini yazıp açıklamamak

5. DKAB.6.1.3 · İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	1 ve 2'yi B (ortak) bölgesine yerleştirir.	4
a)	3 ve 4'ü C (yalnız Kur'an) bölgesine, 5'i A (yalnız önceki kitaplar) bölgesine yerleştirir (üçü doğruysa tam puan, biri yanlışsa ölçüt puanının yarısı).	8
b)	Bütün ilahi kitapların aynı kaynaktan, Allah'tan geldiğini belirtir.	4
b)	Bu nedenle tevhid (Allah'ın birliği) başta olmak üzere temel mesajın aynı olduğunu gerekçeli olarak açıklar.	4

a) Örnek cevap: A: 5 · B: 1, 2 · C: 3, 4

b) Örnek cevap: Bütün ilahi kitaplar aynı kaynaktan, Allah'tan gelmiştir. Allah değişmediği için gönderdiği mesajın özü de değişmez: Hepsi Allah'ın bir olduğunu ve O'na kulluk edilmesi gerektiğini bildirir.

Sık hatalar: 3 numaralı ifadeyi ortak bölgeye koymak; Ortak mesajı ilahi kaynakla ilişkilendirmemek

6. DKAB.6.1.3 · İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
	Aybüke'nin görüşünün doğru olmadığını açıkça belirtir.	4
	Ayetteki "kitaplarına ... iman ettiler" ifadesine dayanarak ilahi kitaplara imanın iman esaslarından olduğunu belirtir.	8
	Kur'an'ın önceki kitapları doğrulayıcı olarak indirildiğini, bu yüzden Müslüman'ın onların Allah'tan geldiğine inandığını açıklar.	4
	Önceki kitapların aslına inanmanın, Kur'an'ı son ve korunmuş kitap olarak benimsemekle çelişmediğini belirtir.	4

Örnek cevap: Aybüke'nin görüşü doğru değildir. Ayette müminlerin Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiği bildiriliyor; yani ilahi kitaplara iman, iman esaslarındandır. Kur'an da önceki kitapları doğrulayıcı olarak indirilmiştir. Bu yüzden Müslüman, Tevrat, Zebur ve İncil'in aslının Allah'tan geldiğine inanır. Bu inanç, Kur'an'ı son ve korunmuş kitap olarak kabul etmekle çelişmez.

Sık hatalar: Önceki kitaplara imanı "onlarla amel etmek" ile karıştırmak; Ayete dayanmadan yalnızca görüş bildirmek